

Les 2 | Leven tussen hoop en wanhoop

Overzicht lesopbouw en activiteiten

Dit is de tweede les in een serie van drie (plus een extra les) over jonge asielzoekers en vluchtelingen. Les 1 kan door de sectie Aardrijkskunde worden gegeven, les 2 door de sectie Maatschappijleer. Bent u docent maatschappijleer? Dan kunt u ook alle lessen doen en samenwerken met de sectie Aardrijkskunde en voor les 3a samenwerken met de Kunstvakken.

Maatschappijleer			
Ik krijg inzicht in het leven van vluchtelingen na aankomst in Nederland, ik begrijp hun emoties en kan vertellen waarom inburgeren voor veel vluchtelingen moeilijk is. Ik weet wat een generaal pardon is.			
Lesonderdeel	Naam activiteit	Inhoud	Nodig
	Uitspraken	Tien uitspraken van Pariya, de hoofdpersoon uit het filmpje.	
	Projecteer het lesdoel	Bespreking van het lesdoel	
	Film: 'Pariya'	Pariya vluchtte met haar familie uit Iran, verbleef in verschillende AZC's én in een detentiecentrum, wachtte zes jaar op een verblijfsvergunning en werkt nu aan haar toekomst in Nederland.	
	Informatie	Feiten bespreken met behulp van het digibord.	
	Extra: In gesprek met een voormalig vluchteling	Gastles te regelen via www.vluchtelingenwerk.nl .	
	Gesprek en opdracht: 'Problemen en welkom'	Gesprek in duo's over de problemen die asielzoekers ervaren als ze in Nederland asiel aanvragen. Plus een opdracht waarbij de leerlingen ideeën bedenken voor een veilig welkom van een asielzoeker op hun sportclub (als voorbeeld).	
	Extra: Maak een rap en kijk het filmpje 'Houd vol!'	Leerlingen maken in groepjes een rap over het leven van Pariya en kijken en luisteren naar een rap van twee jonge vluchtelingen.	De mobiele telefoons van leerlingen
	Wat hebben we geleerd?	Leerlingen maken in groepjes een woordweb.	Grote vellen papier en stiften

! Lesdoel

- + Projecteer 'Uitspraken'. Dit zijn uitspraken uit de film over Pariya die de leerlingen hierna gaan kijken.

Uitspraken

- + Klik na elkaar de tien uitspraken van Pariya aan.
  1. 'Ik voelde me een dier.'
  2. 'Ik kan niet meer huilen.'
  3. 'Waarom doen jullie ons dit aan?'
  4. 'Het leven lijkt soms een lange trein.'
  5. 'Ik sliep met angst. Ik werd wakker met angst.'
  6. 'We hadden één kamer met elkaar. Het was praktisch gezien een gevangenis.'
  7. 'Familie is alles voor mij. We delen dezelfde pijn.'
  8. 'Ik miste de erkenning van mijn gevoel van onveiligheid.'
  9. 'Toen ik ouder werd, kwamen de emoties veel heftiger binnen.'
  10. 'Ik had begrip voor mezelf. Ik kon het kleine meisje in mij aaien en omarmen.'
- + Laat elke keer een andere leerling die dat wil reageren op de uitspraak. Help met vragen als:
  1. Welke emotie voel je hierin?
  2. In welke situatie heeft Pariya dit, denk je, gezegd?
  3. Wat herken je wel of niet in je eigen leven in deze uitspraak?
  4. Wat zou je willen zeggen tegen Pariya als je haar dit hoort zeggen?
- + Projecteer nu het lesdoel:
  1. Ik krijg inzicht in het leven van vluchtelingen na aankomst in Nederland.
  2. Ik begrijp hun emoties.
  3. Ik kan vertellen waarom inburgeren voor veel vluchtelingen moeilijk is.
  4. Ik weet wat een generaal pardon is.
- + Vraag welke antwoorden leerlingen nu al kunnen geven op de omschrijvingen in het lesdoel. Noteer eventueel de belangrijkste steekwoorden.

Kijken

De leerlingen kijken naar een film (15 min.) over Pariya. Zij vluchtte op haar achtste, samen met haar broer, zusje en moeder, vanuit Iran naar Nederland. Hier is ze vele malen verhuisd van verschillende asielzoekerscentra naar verschillende detentiecentra waaronder Rotterdam. Ze heeft zes jaar op een verblijfsvergunning gewacht. In deze film vertelt Pariya wat ze allemaal heeft meegemaakt, wat die onveilige en onzekere tijd haar gedaan heeft en hoe zij haar leven nu vormgeeft.

Start de film: 'Pariya'.

Gesprek

+ Laat de leerlingen eerst spontaan reageren op wat ze gezien hebben.

1. Wat raakt jou het meest in deze film?
2. Welke invloed heeft de heftige en onveilige jeugd op het leven van Pariya?
3. Wat is een detentiecentrum?* En wat is het verschil met een asielzoekerscentrum (AZC)?**
4. Stel... je mag Pariya een welgemeend compliment geven. Wat zou je dan tegen haar zeggen?

* Een detentiecentrum is een tijdelijk huis van bewaring. Het is dus een plek waar personen voor korte tijd vastgehouden worden. De gedetineerden zijn niet veroordeeld en moeten een uitspraak over hun zaak in gevangenschap afwachten.

** Een asielzoekerscentrum is een plaats waar vluchtelingen verblijven totdat over hun asielaanvraag een beslissing is genomen. Er zijn ruim 60 AZC's in Nederland.

Praten

- + Open '[Informatie](#)' en klik na elkaar op de informatieteksten:
  - 'Generaal pardon'
  - 'asielzoeker' en
  - 'vluchteling'.

Generaal pardon

Pariya en haar familie krijgen uiteindelijk een verblijfsvergunning tijdens het generaal pardon van 2007. Maar wat is een generaal pardon eigenlijk? Dat is een regeling voor asielzoekers die al een keer een verblijfsvergunning hebben aangevraagd maar die niet hebben gekregen. Met een generaal pardon krijgt een grotere groep mensen in één keer een verblijfsvergunning. Ze worden dus niet meer allemaal apart beoordeeld. In 2007 kreeg een groep van meer dan 26.000 mensen via een generaal pardon te horen dat zij voor altijd in Nederland mochten blijven. Deze mensen zaten al vele jaren in de asielprocedure, die vaak vele jaren kan duren, en waren in Nederland ingeburgerd. Kinderen waren hier geboren of opgegroeid. Het was niet humaan om deze mensen alsnog uit te zetten naar een land dat ze niet kennen. Om dit voor elkaar te krijgen is actiegevoerd door veel Nederlanders, onder andere met de films over Abdul en Pariya.

Maar... helaas... Ruim 10.000 van hen kreeg geen Nederlands paspoort. Waarom niet? Ze konden geen geboorteakte en paspoort laten zien uit het land waar ze vandaan kwamen. Ze wonen dus al heel lang in Nederland, voelen zich ook Nederlander, maar zijn het dus niet. Dat is heel naar, want ze mogen niet stemmen tijdens verkiezingen, kunnen bijvoorbeeld niet bij de politie werken en het is vaak heel lastig voor hen om een hypotheek te krijgen of om naar het buitenland te gaan.

Gelukkig kwam daar vlak voor de zomervakantie van 2021 een einde aan. Nu hoeft deze groep statushouders (dat zijn mensen met een verblijfsvergunning) toch geen geboorteakte en paspoort uit het land van herkomst te laten zien. Goed nieuws dus! Maar ook daar is keihard voor gevochten door allerlei organisaties waaronder Vluchtelingenwerk. En door de statushouders zelf natuurlijk. Nu krijgen die ruim 10.000 mensen eindelijk de kans om volwaardig mee te doen aan onze samenleving.

Actie in de zomer van 2021 voor 10.000 statushouders om eindelijk een Nederlands paspoort te kunnen krijgen. De handtekeningenactie van Vluchtelingenwerk Nederland werd ondertekend door 56703 Nederlanders.

[Foto: www.nos.nl]

Vershil migrant – vluchteling – asielzoeker

Vluchteling

Een vluchteling is iemand die uit zijn of haar land is gevlucht. Vaak uit angst om vervolgd te worden vanwege ras, godsdienst, nationaliteit of politieke overtuiging. Ze krijgen geen bescherming van de eigen overheid. Of het is iemand die vlucht vanwege oorlog en geweld. Vluchtelingen hebben recht op internationale bescherming. Ze mogen niet worden teruggestuurd naar het land dat ze ontvlucht zijn.

Asielzoeker

Ben je gevlucht uit je land om een veilige plek in een ander land te zoeken? Dan mag je daar asiel aanvragen. Je moet bewijzen dat je in je eigen land gevaar loopt. Je bent dan een asielzoeker en moet wachten of je aanvraag wordt goedgekeurd. Krijg je asiel? Dan ontvang je een verblijfsvergunning. Dan ben je statushouder en heb je bijna dezelfde rechten als de burgers van het land waarin je asiel hebt gekregen. Je mag als statushouder niet voor de Tweede Kamer stemmen en pas na vijf jaar voor de gemeenteraad. Naast rechten heb je ook plichten, zoals belasting betalen.

Migrant

Een migrant is iemand die over het algemeen vrijwillig een veilig land verlaat. Bijvoorbeeld voor studie, werk of een buitenlandse partner. Migranten zijn dus mensen die verhuisd zijn naar een ander land en terug kunnen keren als ze dat willen.

Extra: In gesprek met een voormalig vluchteling (gastles)

Let op: Misschien heeft uw collega van Aardrijkskunde dit al geregeld, want deze suggestie staat ook bij les 1.

Onder het motto Bekend maakt Bemind kan uw klas in gesprek gaan met iemand die zelf heeft moeten vluchten. Zo geeft Vluchtelingenwerk Nederland vluchtelingen een podium. Twee getrainde vrijwilligers komen langs in de klas, één van hen heeft een vluchtelingachtergrond. Zijn of haar persoonlijke verhaal staat centraal in de gastles. Natuurlijk is er veel ruimte voor de leerlingen om vragen te stellen. Ook online voorlichting is mogelijk.

Belangstelling?

Ga naar de website van Vluchtelingenwerk Nederland: www.vluchtelingenwerk.nl.

Samenwerken

Problemen en welkom

Met deze opdracht ontdekken de leerlingen met welke problemen asielzoekers vaak te maken krijgen als ze in Nederland asiel aanvragen. In de samenwerkingsopdracht bedenken de leerlingen ideeën voor een 'veilig welkom' voor hen.

Informatie (voor de docent)

Waarom hebben asielzoekers het zo moeilijk als ze in ons land komen? Dat komt natuurlijk omdat ze hun traumatische ervaringen meenemen, maar ook door hoe ze in ons land worden opgevangen.

Dit zijn de drie grootste problemen:

1. De procedures duren heel lang. Soms jaren. Dat is in schril contrast met de veiligheid die asielzoekers zoeken na al die ervaringen van onveiligheid in hun eigen land.
2. Volgens onafhankelijke onderzoekers zijn de onderzoeken die de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) doet om te bepalen wie wel of niet in aanmerking komt voor verblijf in Nederland (of om Nederlander te worden) niet goed genoeg, zodat mensen soms onterecht worden afgewezen. Na een afwijzing blijven volwassenen en kinderen vaak met grote angsten zitten omdat hun toekomst volstrekt onduidelijk en onveilig is.
3. Mensen die uitgeprocedeerd zijn kunnen niet altijd terug naar het land van herkomst. Zij hebben niet de juiste documenten of het land van herkomst wil hen niet accepteren. Zij komen dan, net als Paryia en haar familie, op straat te staan.

+ Start '[Drie problemen](#)'.

1. De procedures duren heel lang.
2. De onderzoeken van de Immigratie- en Naturalisatiedienst zijn niet goed genoeg, waardoor mensen soms onterecht worden afgewezen.
3. Niet alle mensen die afgewezen worden, kunnen worden ook teruggestuurd naar hun land van herkomst en verblijven vervolgens illegaal in Nederland.

+ Laat de leerlingen in duo's bedenken wat de gevolgen van deze problemen zijn voor – met name de kinderen – van asielzoekers. Bespreek een aantal van die gespreksuitkomsten ook nog klassikaal.

Verwerkingsopdracht: Welkom aan een asielzoeker

Stel... je bent lid van een sportclub en de trainer meldt dat er volgende week een jonge asielzoeker mee gaat trainen. Deze asielzoeker spreekt nog nauwelijks Nederlands en woont in een asielzoekerscentrum (AZC) en heeft te maken met een van de zojuist besproken problemen. Hoe gaan jullie deze asielzoeker ontvangen? Wat doen jullie om hem of haar het allerbelangrijkste te geven wat nu nodig is: een gevoel van veiligheid en 'er mogen zijn'.

- + Maak groepjes van drie of vier leerlingen. Verwerk jullie ideeën in actiepunten en presenteer die straks (of in een vervolgles) in een pitch van één minuut aan de rest van de groep.
- + Discussieer daarna met elkaar over de verschillende pitches. Welke ideeën vinden jullie de beste? Beargumenteer ook waarom!

Huiswerkopdracht: Maak een rap (extra)

+ Laat de leerlingen, samen met iemand anders uit hun groep, thuis een rap voor Pariya maken. In die rap geven ze aan hoe het leven van Pariya in Nederland volgens hen geweest moet zijn in de tijd dat ze nog geen verblijfsvergunning had. Er mogen veel emoties in. Ook de woorden (of afgeleiden daarvan) ‘generaal pardon’ en ‘inburgeren’ komen erin voor. De rap eindigt positief en sluit aan bij het beeld dat Pariya zelf over haar toekomst heeft.

+ De leerlingen kunnen tijdens een andere les de resultaten laten zien en horen.

Start als inspiratie voor het zelf maken van een rap de film ‘Houd vol!’

Daarin horen we een rap die twee vluchtelingen – P Die (14 jaar) en Little J (13 jaar) – in 2006 schreven. In die rap komt de naam ‘Rita’ voor. Hiermee bedoelen zij de toenmalige minister van Vreemdelingenzaken en Integratie, Rita Verdonk.

Alternatieve opdracht

In plaats van een rap, kunnen de leerlingen ook een clip of een poster maken met (een deel van) de tekst van de rap.

Hieronder de tekst van de rap ‘Houd vol!’

‘Houd vol!’

*Het was te verwachten
Na al die avontuurlijke nachten
Hij was mijn beste maat
Maar om die zaak op te lossen is het te laat
Dat is iets dat echt niet gaat
Zijn leven is totaal verpest
Ik vraag me af wat er gebeurt met de rest
M’n mattie moet weg en leven in oorlog
Ons hier laten wonen is niet moeilijk, toch?
Maar dat is niet wat ze willen
Ik zou ze zo graag willen killen
Alsjeblieft, gun ons een plek om te chillen
Misschien ligt ’t aan ons gedrag
Maar het is wel raar dat niemand dat zag
Als je denkt dat elke asielzoeker gek is
Sorry, maar dan denk ik dat je je vergist
En een stuk van je fucking hersens mist*

*Houd vol! Ook als je ermee wilt stoppen
Houd vol! In tegenslag en stroppen
Houd vol! Geen doel wordt slapend bereikt
Nooit weg voor die fucking Rita
Houd vol!
We zullen hem altijd geluk blijven wensen
Hij was een aardige jongen voor alle mensen
Een aardige jongen dus
maar waar is z’n verdiende status
Jullie kunnen zijn problemen niet begrijpen
Net als bij vele anderen
Da’s gewoon een ziekte,
dat zal nooit veranderen
Maar hopelijk genezen jullie
dan kunnen we hier weg*

Wat hebben we geleerd?

- + Projecteer nog een keer het lesdoel:
  1. Ik krijg inzicht in het leven van vluchtelingen na aankomst in Nederland.
  2. Ik begrijp hun emoties.
  3. Ik kan vertellen waarom inburgeren voor veel vluchtelingen moeilijk is.
  4. Ik weet wat een generaal pardon is.

- + Verdeel de groep in vieren en geef elke groep een verschillend onderdeel van het lesdoel. Maak nu binnen elke groep weer kleinere groepjes van twee of drie leerlingen. Elk groepje werkt op een groot vel papier een woordweb uit. Daarin komen dus woorden die bij het lesdoel horen. Laat eventueel als extra opdracht het woordweb verwerken in een speelse wordcloud. Hiervoor zijn gratis tools te vinden op internet.

- + De groepjes presenteren hun woordweb aan elkaar.